

Vår utbildning

I Ur och Skur Spetsbergen

Läsåret 2023 - 2024

Kontaktuppgifter:

I Ur och Skur Spetsbergen
Spetsbergs vägen 1
136 58 Vega

sofia.bergner@iurochskur.se tel: 073 595 80 95
spetsbergen@iurochskur.se

Inledning

Det här dokumentet beskriver förskolans verksamhet, utbildning och undervisning. Genom I Ur och Skurs förhållningssätt, arbetssätt och metoder läggs grunden i barnens livslånga lärande. Förskolans utbildning utgår från Skollagen (2010:800) och Läroplan för förskolan (Lpfö-18). Detta arbete synliggörs i detta dokument.

I boken *"I Ur och Skur - Upplevelsebaserat lärande för en hållbar livsstil i praktiken"* av L. Gustavsson och L. Söderberg (2023) förankras I Ur och Skurs pedagogik till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Dokumentkartan, som ligger i slutet av detta dokument, visar förskolans systematiska kvalitetsarbetes olika delar och hur de hänger samman. I rubrikerna i detta dokument syns kopplingar till dokumentkartan.

Ledning och organisation (B1)

Huvudman: Friluftsförbundet I Ur och Skur Utveckling AB

Rektor: Sofia Bergner

Avdelningar, barngruppens storlek och sammansättning, personaltätet och personalsammansättning:

I Ur och Skur Spetsbergen har sex avdelningar med 116 barn sammanlagt. Förskolan har 23 anställda varav 7 förskollärare, 1 friluftslärare, 13 barnskötare, 1 kock och 1 köksbiträde.

Förskolans öppettider är 06.30-17.30

Organisation:

Rektor: Sofia Bergner som finns på plats på förskolan två dagar i veckan och leder arbetet med stöd från huvudman.

Samordnare: Marie Littke har bland annat ansvar för schema, vikariesamordning och andra administrativa uppgifter

Pedagogisk ledare: Johanna Stenberg har bland annat ansvar för APM, stöd i SKA och pedagogisk utveckling i samråd med rektor Sofia och förskollärare.

Arbetslagsledare: Marie Littke, Catrine Linder, Jessica Hedman

Förskollärargrupp: Marie Littke, Catrine Linder, Emma Wiking, Jessica Hedman, Malin Iffland, Johanna Stenberg, Eva Edler

Övriga arbetsgrupper/ansvarsgrupper på förskolan är: Traditionsgrupp, Digitaliseringsgrupp, Grupp för Hållbar utveckling, Kultur- och språkgrupp, Fixardagsgrupp, Ute- och inommiljögrupp, Inköpsgrupp, Skördegrupp, Kostråd, I Ur och Skur metoder-grupp. I dessa grupper ingår både förskollärare och barnskötare från varje spår.

Årsarbetsplaner för förskolan och rektor/samordnare/pedagogisk ledare finns där arbetsuppgifterna systematiskt är inplanerade under året.

Möten

Förskolans möten under året:

Spårmöten: För varje kluster 2 h varannan vecka

Arbetsplatsmöte: 1 gång varje månad 16.00-19.00

Föräldramöte: 1 gång varje termin, i september och maj

Föräldraråd: Erbjuds 1 gång per termin

APM-möte: 1 gång varje månad

Stängningsdagar för pedagogernas planering och utvärdering: 5 dagar per år förlagda i januari, maj/juni och augusti.

Kök och mat

Inom I Ur och Skur är maten vi serverar och måltidssituationer viktiga. Våra måltidssituationer skall vara förenade med glädje och bidra till att lägga grunden för en hälsosam och hållbar livsstil. Maten ska engagera alla sinnen, vara en höjdpunkt på dagen och vi önskar att alla ser fram emot den. Friluftsförbundet I Ur och Skur utveckling AB har en kostpolicy för sina skolor och förskolor. Kostpolicyen grundas på vår vision och pedagogik att bidra till goda matvanor genom livsmedel av god kvalitet, vällagade och näringsriktiga måltider med hänsyn till miljö och hälsa. Maten ska även vara säker avseende eventuell specialkost och hygien. I Ur och Skur Spetsbergen strävar efter att servera bra, ekologiska och närproducerade råvaror med anpassad mängd för att minska matsvinnet. I möjligaste mån använder köket närproducerade svenska och/eller ekologiska råvaror och dessa tillagas från grunden, med inslag av utematlagning.

Under stora delar av året äter grupper utomhus på förskolans gård eller någonstans i vår närmiljö. Måltiderna är en del av utbildningen och ger barnen utrymme för samtal och skapar möjlighet till att känna gemenskap och samhörighet. Pedagogerna, kocken och köksbiträdet har ett nära samarbete för att kunna använda maten som serveras som utgångspunkt utifrån ett mera globalt och hållbart perspektiv. På förskolan har vi odlingslådor där barnen får vara delaktiga och vara med i hela processen - från att vi sätter frön till att vi äter det vi har odlat. Barnen ges möjlighet till delaktighet genom att med stigen ålder få hjälpa till vid bakning och vid matlagning på stormkök och muurikka. Under säsong har kocken utematlagning varje fredag och tillagar lunchen över öppen eld eller på muurikkan, där spåren ansvarar för att förbereda elden inför matlagningen.

Våra utbildningsmiljöer

I Ur och Skur Spetsbergen erbjuder barnen miljöer både ute och inne som bjuder in till kreativitet, fantasi, motoriska utmaningar, lek och lärande. Ute- och innemiljön är genomtänkt och utvecklas hela tiden utifrån vår verksamhet samt utifrån barnens behov och intressen. Vi utgår från aktuell forskning i arbetet med att utveckla förskolans olika lärmiljöer. Våra utemiljöer kan även ligga i nära anslutning till förskolans gård, då vi på I Ur och Skur även använder vår närmiljö i undervisningen. Vi erbjuder barnen undervisning på autentiska

platser dvs på dess naturliga plats. På I Ur och Skur Spetsbergens gård finns små skogsområden, planteringslådor, sandlådor, några fasta redskap och en mängd små bänkar, stubbar och plankor för egna kreativa byggen av banor och andra byggnationer. Just utanför staket så ligger naturreservat med kuperad och spännande gran- och tallskog där vi vistas dagligen. Grupper kan även bege sig en bit från förskolan för att möta på andra biotoper som äng, bäck och lövskog.

Då vi arbetar utifrån ett upplevelsebaserat lärande har valet av plats stor betydelse. Platsen används som ett verktyg för att förstärka upplevelsen och lärandet. Pedagogerna växlar under dagen mellan olika undervisningsmiljöer som t.ex. utomhus, inomhus, gården, skogen eller andra platser i vår närmiljö.

Både ute och inne använder vi oss i stor utsträckning av löst, okodat material som ger barnen möjligheter till kreativitet och främjar barnens fantasilek. Inomhusmiljön är ett komplement till vår utomhusmiljö. De olika miljöerna utmanar på olika sätt, både i utformning och i utbud av material, för att erbjuda en variationsrik utbildning. Förskolans inomhusmiljö erbjuder platser för stunder med lugn och reflektion. På hemvisterna finns bland annat lego och byggmiljöer samt hemmiljö, spel och experimentmaterial. Varje hemvist har tillgång till stor bildskärm, datorer och andra digitala hjälpmedel. De projekt och aktiviteter som barnen arbetar med synliggörs i såväl ute- som inomhusmiljön. Material och plats är uppmärksatta med visuellt stöd, både bildstöd och TAKK beroende på vilket spår man befinner sig på. Detta för att underlätta, öka delaktighet och inflytande samt tydliggöra lärmiljöerna för barnen.

Digitala verktyg används som arbetsredskap för pedagoger och barn. Lärplattor, projektorer, bildskärmar och digitala lappar är exempel på verktyg som används. Barnen är delaktiga i arbetet med lärplattorna till exempel vid fotografering och filmning. Dokumentationerna används vid reflektion och återkoppling efter en aktivitet för att utveckla både barnet och utbildningen. Förskolan har en digitaliseringsplan som är kopplad till aktuell forskning, där tanken är att digitalisering inte ska ta tid från andra aktiviteter eller ersätta något vi redan gör utan ses som ett hjälpmedel och komplement till den befintliga verksamheten.

Samspelsidé (B2:3)

Begreppet samspelsidé är ett samlingsbegrepp för vårt arbete med värdegrund, förhållningssätt och arbetssätt.

I Ur och Skurs värdegrund, förhållningssätt och arbetssätt

Pedagogernas medvetna arbetssätt och förhållningssätt är avgörande i detta arbete. Barnen tar efter och "gör som du gör". De ser och känner av stämningar och tar efter hur vi bemöter och agerar med och mot varandra. Förskolan arbetar för att varje barn ska ges förutsättningar att utveckla förståelse för människor lika värde oberoende social bakgrund, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Detta arbete sker bland annat genom vardagliga samtal, samlingar, sagor och drama och är ett arbete som pågår dagligen. Genom förskolans regelbundna arbete kring, och utifrån dokumentet *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* ges arbetslaget möjlighet till diskussion för att arbeta för ett öppet demokratiskt klimat.

I Ur och Skurs utbildning

Varje läsår inleds med fokusområdet "Vi och Spetsbergen". Då har grupperna fokus på trygghet, "lära känna varandra övningar" och samarbetsövningar genom bl. a friluftsliv och utevistelse. Under den perioden ges pedagogerna möjlighet att kartlägga gruppens behov, intressen och färdigheter. Dessa observationer ligger sedan till grund för arbetet med att skapa trygga grupper med en god värdegrund.

I värdegrundsarbetet inom I Ur och Skurs pedagogik utgår vi från tre övergripande områden:

Ödmjukhet och glädje

Ett välkomnande bemötande, eftertanke, respekt, öppenhet, glädje och generositet präglar vårt möte med andra människor. Vi ser och tar lärdom av varandras erfarenheter, för dialog och lyssnar på andra. Varje människa är unik, vi tar tillvara på varandras olikheter, egenskaper och kompetenser.

Personligt engagemang, tillit och ansvar

Vi uppskattar, respekterar och stöttar varandra som ett stort lag. Vi är alla delaktiga i vår utveckling.

Stolthet

Vi är stolta över vår historia och vad Friluftsförbundet och I Ur och Skur står för. Vi vårdar våra varumärken.

Grundverksamhet (B2)

I Ur och Skurs pedagogik är utvecklad utifrån Friluftsförbundets barn- och ungdomsverksamhet. Pedagogiken beskrivs med hjälp av I Ur och Skurs pedagogikmodell. Pedagogikens utgångspunkt är att varje barns behov och intressen ramar in av ett upplevelsebaserat lärande för en hållbar livsstil i praktiken. Nedan följer en beskrivning av I Ur och Skurs pedagogikmodell.

I Ur och Skurs pedagogikmodell

I Ur och Skurs pedagogikmodell (B2:1)

Utbildningen på förskolan sker under hela dagen, allt som sker på förskolan ingår i barnens utbildning. Under dagen sker undervisning som både är planerad och spontan, barnets lärande och utveckling sker hela tiden. Pedagogerna är medvetna förebilder och upplever och upptäcker tillsammans med barnen. Vi arbetar i enlighet med Skolverkets läroplaners syn på kunskap. Kunskap kommer till uttryck i olika former – som fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet.

Utbildningen ska ge varje barn möjligheter att upptäcka och förundras, pröva och utforska samt tillägna sig olika kunskaper och erfarenheter. I den dagliga utbildningen ges barnen tillfällen att utvecklas inom många kunskapsområden såsom matematik, språk, naturvetenskap och socialt samspel.

I Ur och Skur Spetsbergen erbjuder miljöer och olika material som stödjer och utmanar barnet i dess lärande och utveckling till exempel vid lek, experimenterande, reflektion och återkoppling. Genom de dagliga samtalen ges barnen möjlighet att utveckla sin kommunikativa och sociala förmåga. Barnet ges möjlighet att sätta ord på sina upplevelser i vardagen samt använda adekvata begrepp. Under dagen delas barnen in i mindre grupper för att ge barnen större möjligheter att uttrycka sig med hela sitt språk. Genom detta arbetssätt får pedagogerna möjlighet att se och möta varje barn individuellt.

"Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den skall vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen skall utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet." (Lpfö18.s.7)

Barnet/eleven i fokus

Med utgångspunkt i läroplanen, med fokus på varje barn, barngruppens gemensamma behov och intressen planerar pedagogerna utbildningen och undervisningen. Med stöd av målen i Läroplan för förskolan, Lpfö18, ger pedagogerna barnen förutsättningar att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Pedagogerna är lyhörda och låter varje barn, efter sin egen förmåga, utvecklas att ta ansvar och utöva inflytande i verksamheten och miljön. Tillsammans med barnen är pedagogerna flexibla och fångar lärandesituationer utifrån barnens egna initiativ och möjligheter.

Pedagogerna låter sig inspireras av barnens fantasi, tankar och funderingar och använder dialogiska samtal som verktyg som möjliggör att barnen får dela, utveckla och tydliggöra sitt tänkande tillsammans med andra. Genom att barnen deltar aktivt, blir lyssnade på och genom att lyssna på andra, stärks deras möjligheter och känsla av att kunna påverka. Demokratiska processer är en del i arbetet på förskolan. Barnen erbjuds aktiviteter och upplevelser som utvecklar samarbetsförmåga, problemlösning och samhörighetskänsla. Att hjälpa en kamrat både tillfredsställer och stärker självkänslan.

För att barnen ska kunna utvecklas och få grunden till ett livslångt lärande är det viktigt att de känner sig trygga i sin vardagsmiljö och att alla barn känner sig välkomna och trivs på förskolan. I Ur och Skur Spetsbergen arbetar för att varje barn ska känna sig trygga i sig själva, i gruppen, på förskolan och i närmiljön, samtidigt som de utmanas till lek, lärande och äventyr. Förskolan anser att det är viktigt att alla barn blir sedda och uppmärksammade. Förskolan arbetar för att alla barn ska känna delaktighet och utvecklar förmågan att

kommunicera. På I Ur och Skur Spetsbergen har vi arbetat fram en tydlig utbildning med dagliga rutiner som underlättar för barnen att känna trygghet och igenkännande i utbildningen.

Medvetet ledarskap (samt B2:3 Friluftsförmedlarnas ledord: lust, kunskap och tillgänglighet samt VI KAN)

Pedagogerna är utbildade inom Friluftsförmedlarnas och I Ur och Skur. Med fokus på ledarskap, förhållningssätt och metoder för arbetet med utomhuspedagogik och upplevelsebaserat lärande. I Ur och Skurs medvetna ledarskap, 4M, innebär att pedagogen är *Medundersökande, Medupptäckande, Medupplevande och Medagerande*. Pedagogen finns nära barnet och är med och undersöker, upptäcker, upplever och agerar tillsammans. Det nära arbetet ger möjligheter till spontana undervisningssituationer och är utgångspunkt för vidare lärande.

Hos oss På I Ur och Skur Spetsbergen arbetar närvarande, engagerade, nyfikna, aktiva och delaktiga pedagoger som kan bekräfta, stödja och utmana barnen. Arbetslaget arbetar kontinuerligt med att utveckla och reflektera över förhållningssätt, värdegrund och metoder. Betydelsen av personligt engagemang, tillit och ansvar är betydelsefullt för oss. Genom lösningsorienterade och flexibla pedagoger som ser varje dag som ett äventyr erbjuder vi barnen en lustfylld och meningsskapande utbildning.

Friluftsförmedlarnas och I Ur och Skur använder sig av ledorden *Lust, Kunskap och Tillgänglighet*. Målet är att erbjuda en lustfylld och meningsskapande utbildning.

På I Ur och Skur Spetsbergen lägger vi stor vikt vid att ha roligt tillsammans.

Alla som vistas på eller besöker förskolan ska känna sig välkomnade och väl bemötta. Pedagogerna är nyfikna och söker ständigt efter ny kunskap vilket smittar av sig på barnen. Tillsammans har vi en bred kunskap som vi gärna delar med oss av. Pedagogerna är tillgängliga för barnen, vårdnadshavarna och för varandra i arbetslaget. Miljöerna som används ska vara tillgängliga för alla. Ledarsynen speglas av ledorden VI KAN. Orden står för att pedagogen är *Välkomnande, Inspirerande, Kompetent, Aktiv och Nyfiken*.

Utomhuspedagogik

Arbetet med utomhuspedagogik är en process. Det är en plats där lärande tas tillvara, en metod att lära och en tydlig mening med lärandet. Utomhuspedagogiken bygger på växelverkan mellan ute- och innevistelse, upplevelse och reflektion, och mellan teori och praktik. Genom utomhuspedagogiken och didaktiska val visas samband och helheter där upplevelsen är det centrala. Barnet får själv erfara och därigenom skapa sig egna erfarenheter i autentiska situationer. Barnen blir delaktiga i sin utbildning och utbildningen blir därigenom meningsskapande för barnet.

Upplevelsebaserat lärande för en hållbar livsstil i praktiken

Genom upplevelser med hela kroppen och där flera sinnen stimuleras ges barnen förutsättningar att befästa kunskaper på olika sätt. När flera sinnen berörs möjliggörs fler sätt att minnas och möjligheten till bestående minnen förstärks. När barnet självt får uppleva något skapar sig barnet egna erfarenheter. Barnens upplevelser bearbetas genom reflektion och återkoppling tillsammans med pedagogerna. Detta för att utveckla och förankra barnens kunskaper.

Samverkan med vårdnadshavare

För oss är det grundläggande att arbeta för goda och tillitsfulla relationer med barnen och dess vårdnadshavare.

Det är viktigt att pedagogerna och vårdnadshavarna samverkar och har en dialog för att barnen ska få så goda förutsättningar som möjligt för sitt eget lärande och sin utveckling. Vårdnadshavarna delges mål, innehåll och uppföljning av utbildningen bland annat på möten, i samtal samt genom blogginlägg och veckoplanering via förskoleappen Tyra. Under terminen erbjuds vårdnadshavare att delta i utvecklingssamtal, föräldramöte, föräldraråd, fixardag samt förskolans olika traditioner. Vi uppskattar när vårdnadshavarna vill ta del av utbildningen på förskolan och uppmuntrar dem till att besöka oss.

Lek och äventyr

På vår förskola ges stort utrymme för lek och äventyr. I leken förenas lärande, rörelse och glädje i samspel med andra barn och vuxna. Barnen får möjlighet att utveckla en god kroppsuppfattning, träna sina muskler, sin balans och smidighet. Genom leken ges barnen möjligheter att utveckla sitt självförtroende, behärska sin kropp, språklig utveckling samt inlevelseförmåga. I leken övas turtagande, samförstånd och ömsesidighet och leken är vägen till social kompetens. Lekens roll är avgörande för lärandet och därför ska barns lek tas på allvar och ges stort utrymme.

Lekmiljön på förskolan och i närmiljön ska utmana barnens motorik och erbjuda barnen organiserade lekar samt tid för "fri lek". Pedagogerna värnar om lekpassen och ger förutsättningar för att de ska få vara så långa som möjligt. Pedagogerna respekterar, är lyhörda för lekens innehåll och är goda "lekare" tillsammans med barnen. I Ur och Skurs pedagoger är medagerande och medundersökande och har således ett engagerat förhållningsätt till leken och dess möjligheter.

Olika uttrycksformer

Inom I Ur och Skur vill vi stimulera barnen att uttrycka sig på många olika sätt.

I den dagliga utbildningen och undervisningen används olika uttrycksformer för att förstärka lärandet och för att göra lärandet mer kreativt och lustfyllt.

Barnen ges möjlighet att utveckla kreativitet och ett utvidgat lärande genom att prova på det förskolan erbjuder av olika typer av material och tekniker för skapande, konstruktion, reflektion och lek. I Ur och Skur värnar om gamla hantverkstraditioner, som att tälja och tova, och att använda naturmaterial i vårt skapande arbete.

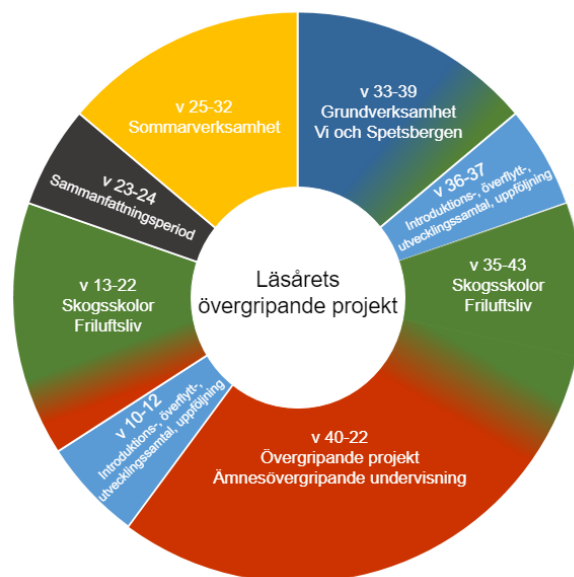
Projekt

Inom I Ur och Skur är undervisningen upplagd i projekt som utgår från läroplanens mål.

Genom det temainriktade arbetssättet ges barnen möjlighet till ett mångsidigt och sammanhängande lärande. Under det pågående projektet ges barnen möjlighet till att vara med och utforma och ha inflytande i det fortsatta arbetet. Barnen ges förutsättningar att själva tänka, göra och reflektera. Förskolan har övergripande projekt som rullar på tre år;

- Språk, sagor och berättande
- Naturvetenskap, kretslopp och den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling
- Matematik, teknik och konstruktion

När förskolan startar upp ett projekt börjar detta med en upplevelsebaserad aktivitet där vi inspirerar barnen in i vårt fokusområde. Pedagogerna tar reda på barnens förkunskaper för att kunna starta arbetet på rätt nivå. Detta gör vi för att kunna utmana barnen och stimulera till ett fördjupat lärande. Förutom det övergripande årsprojektet arbetar förskolan under läsåret även med fokusområdena; Vi och Spetsbergen och Skogsskolor.

I Ur och Skur Spetsbergens årshjul

Friluftsliv

Friluftslivet är en del av friluftsförmedlingens barnverksamhet och en av kärnprocesserna inom I Ur och Skur. Friluftslivet erbjuder förutsättningar att utveckla kunskap om sig själv och om naturen. Barnen på förskolan ges möjlighet att utveckla färdigheter inom friluftsliv för att främja lusten till fysisk aktivitet och omsorg om sin hälsa. Friluftslivet ger barnen förutsättningar att utveckla sin sociala och emotionella kompetens.

Vistelser i en variationsrik miljö bjuder ofta på motstånd eller strapatser, barnen uppmuntras till att samarbeta samt att sätta sig in i hur andra barn agerar och tänker. I olika miljöer skapas förutsättningar för barn att öva på skiftande förmågor. Allemansrätten är en förutsättning för friluftslivet och förskolan ska ge barnen förutsättningar att utveckla kunskap och praktiskt handlande efter den. Barnen får en relation till natur och miljö i sin vardag och möjlighet att utveckla kunskaper om en mer hållbar livsstil för miljön och sin hälsa.

Barnen får utveckla grundläggande färdigheter i friluftsliv som att klä sig rätt, ta hand om sin egen utrustning, vistas i skog och mark, laga mat över eld/stormkök, gå på upptäcktsfärder samt uppleva gemenskap runt elden. Barnen upptäcker naturen på förskolans gård och i närmiljön. Med stigande ålder utmanas barnen och utfärderna tar barnen längre bort och de får möjlighet att uppleva nya äventyr.

Friluftsförmedlingens barnverksamheter

På I Ur och Skur Spetsbergen använder vi oss av Friluftsförmedlingens barnverksamheter en gång i veckan. Vi kallar dessa aktiviteter för skogsskolor där innehåll och metodik har en tydlig progression av friluftsliv och kunskap om naturen.

Med hjälp av skogsskolornas verksamheter utmanas och utvecklas barnen utifrån sina egna förutsättningar och behov. Barnen ges möjlighet att utveckla en känsla för- och kunskap om naturen genom positiva upplevelser i olika friluftsmiljöer. De ges förutsättningar för att utveckla sitt intresse för naturvetenskap och se samband i naturen vilket sker i autentiska situationer och i praktiskt handlande. Barnen ges också möjlighet att utveckla förståelse och färdighet i att göra upp eld, laga mat utomhus och ta ansvar om allt levande.

På vintern har de äldsta barnen skridskoskola där målet är att på ett lustfyllt sätt utveckla barnens förmågor, motorik samt färdighet och förtroget att åka skridskor.

I Ur och Skurs utbildning

De yngsta barnen går på **Skogsknopp**, där bekantar de sig med naturen genom upptäcktsfärder. De möter olika djur och insekter som hör hemma i vår svenska natur. Skogsknoppsbarnen samtalar, sjunger, leker, undersöker och dramatiserar kring de olika djuren som de möter. Stort fokus ligger på att lära sig hantera sin egen ryggsäck och medhavda matsäck.

Tre- och fyraåringarna går på **Skogsknytte**, där undersöker och utforskar de naturen kring "Knyttestället". Barnens nyfikenhet tas tillvara och upptäcker varvas med planerade och spontana undervisningssituationer där lekar, sånger och ramsor är vanliga inslag. I skogen får barnen motoriska utmaningar och sinnliga upplevelser.

De äldsta förskolebarnen går på **Skogsmulle**, där ges barnen möjlighet att prova olika friluftstekniker som att bygga ett läger med vindskydd eller lagar mat på stormkök. Genom gemensamma lekar och sånger främjas gruppkänslan och barnets självförtroende stärks. De upptäcker, utforskar, undersöker, förundras, problematiserar och lär sig om naturvetenskapliga fenomen.

På förskolan I Ur och Skur Spetsbergen möter barnen vid flera olika tillfällen Skogsmulle och hans vänner: Laxe bor vid vattnet och värnar om naturen i och kring vattnet. Fjällfina bor i fjällen och Nova bor på planeten Tella. Dessa figurer används bland annat i vårt arbete med de globala målen. Skogsmulle och vännerna har alla speciella dagar som vi uppmärksammar på förskolan. Figurerna är även närvarande i våra miljöer i form av utformade "hörnor" med kopplat material, både utomhus samt inomhus.

Natur och miljökunskap

Genom förskolans arbete med natur och miljökunskap får barnen möjlighet att förstå naturvetenskapliga sammanhang och fenomen. På förskolans gård och i vår närmiljö erbjuds barnen ett nyfiskt utforskande. Vi har luppburkar och faktaböcker om djur och natur tillgängliga för barnen. Pedagogerna är nyfiket med och utforskar det barnen hittar och vill undersöka. Barnen utbildas att respektera allt levande och känna omsorg om sin miljö. På förskolan läggs stor vikt vid miljö- och naturvårdsfrågor. Utbildningen präglas av ett ekologiskt förhållningssätt som medvetet praktiseras i förskolans vardag där vi strävar efter att synliggöra ekologiska samband. Vi odlar, sopsorterar och använder oss av miljömärkta produkter. Pedagogerna arbetar utifrån ett positivt förhållningssätt där vi lägger stor vikt vid att barnen skall trivas och ha det roligt i skog och mark. Där man trivs och får vara med om spännande och lustfyllda upplevelser – kommer man förhoppningsvis värna om som vuxen.

Förskolan arbetar för en hållbar utveckling utifrån de tre dimensionerna; social-, ekonomisk- och ekologisk hållbarhet. Med utgångspunkt i "I Ur och Skurs plan för hållbar utveckling"

sätter förskolan egna utvecklingsmål. På I Ur och Skur ser vi arbetet med hållbar utveckling som ett paraply över all vår verksamhet.

I Ur och Skur arbetar även med FN:s globala mål. Av de 17 globala målen fokuserar förskolan på fyra av dessa;

3: God hälsa och välbefinnande, 12: Hållbar konsumtion och produktion, 14: Hav och marina resurser och 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

Här nedan följer ex. på hur vi arbetar inom de olika dimensionerna på Spetsbergen.

3. Hälsa och välbefinnande

- Alla barn går till skogen minst en gång i vecka
- Väl avvägd dagsrytm-rörelse, vila
- Uppmuntra att barnen smakar på maten – pedagogisk måltid
- Näringsrik och god mat
- Utomhusvistelse
- Trivsel i så väl barngrupp som personalgrupp
- Friluftsliv

12. Hållbar konsumtion och produktion

- Återbruka material – använda på flera sätt
- Arbeta tillsammans med barnen för att begränsa användandet av pappershanddukar
- Frukresterna som bortskurna äppelskrutt återlämnas till köket för att bli äppeldryck
- Vi tillverkar personliga ritböcker för att minimera slöseri av papper
- Vi skapar i möjligaste mån med återbruk
- Ekologisk, närproducerat, kravmärkt, MSC märkt, handla mat efter säsong
- Uttala för barnen varför vi lagar leksaker, tar hand om vårt material genom ”barnens fixardag” 1 gång i månaden. Där både underhåller vi och tar hand om det vi har samt lagar det som gått sönder.

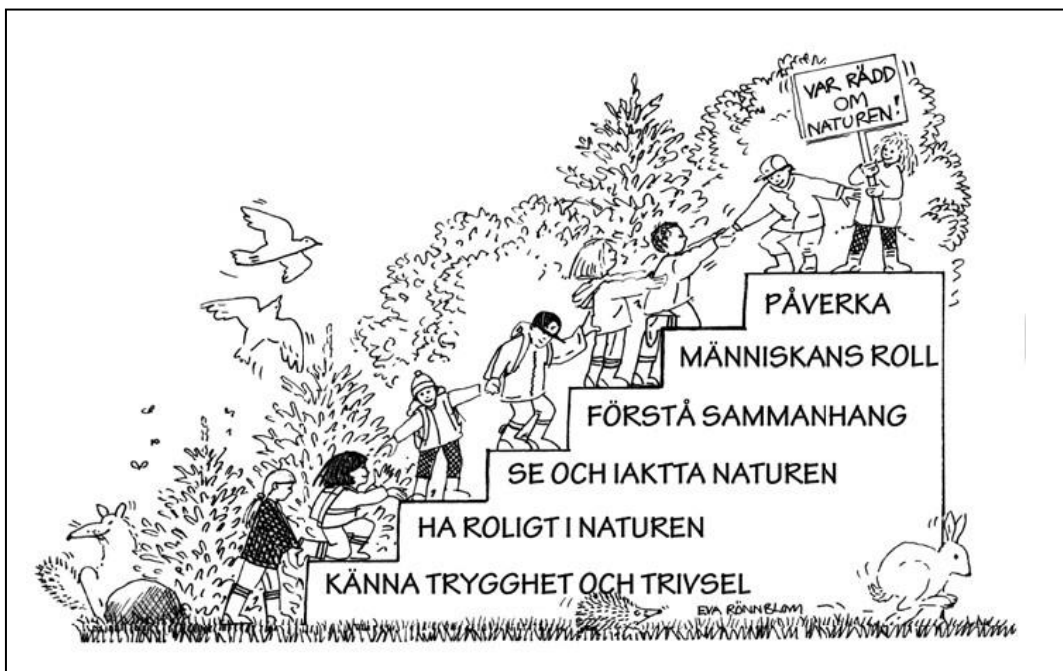
14. Hav och marina resurser

- Skogsmulles vän Laxe ska få större utrymme i verksamheten
- Vi ska använda oss av Skogsmulles nya sagoböcker där Laxe finns med för att lära mer om livet i vatten
- Vi hushåller med vatten och tänker på att stänga av kranar
- Vi gör vattenexperiment
- Vi arbetar med kretsloppet
- Barnen får träffa kocken Casper som rensar fisk och visar hur en fisk ser ut

15. Ekosystem och biologisk mångfald

- Vi arbetar med allemansrätten med hjälp av Skogsmulle och Allemansrättan
- Egen odling på vår gård
- Vi skapar fler insektshotell
- Vi planterar insektsfrämjande växter och blommor
- Skogsskolor
- Vi lär oss fakta om de insekter vi ser omkring oss

Bilden ovan beskriver barnets utforskande i naturen.

När barnen och pedagogerna vistas i naturen är det viktigt att barnen ges förutsättningar för att bli trygga på platsen. Genom att besöka samma plats ofta får barnen möjlighet att lära känna sin närmiljö. Pedagogernas medvetna ledarskap, nära barnen, hjälper barnet att känna trygghet och våga vara nyfiken. Att känna sig trygg och avslappnad ger förutsättningar för att släppa loss, att hänga sig åt leken, att upptäcka och ha roligt.

När barnen upptäcker och utforskar platsen kommer de närmre naturen. Barnen *ser och iakttar naturen* i både det stora och i det lilla. Den kontinuerliga vistelsen, tryggheten på platsen och barnets upptäckarglädje blir en grund i barnets naturkänsla.

Barnets nyfikenhet, frågor och förundran i naturen ger barnet vägar in till att *förstå sammanhang*. Ju mer barnet lär sig skapas förutsättningar att förstå *människans roll i naturen*, då skapas möjligheter för barnet att kunna ta ställning senare i livet. Genom att ta dessa steg ges barnet förutsättningar att få en känsla för naturen och förhoppningsvis en vilja att värna om den.

Introduktion (B2:4)

När barnet börjar på förskolan avsätts cirka två veckor till introduktion. Ur ett anknytningsperspektiv är pedagogen en ersättare för vårdnadshavarna när barnet är i förskolan och en viktig arbetsuppgift är då att erbjuda en miljö som är tillräckligt trygg för att barnet ska kunna koppla av och ägna sig åt utforskande och lek. Introduktionen ska skapa trygghet och kontinuitet. Den ska ske gradvis och utökas successivt. Barnet måste ges goda minnen av förskolan, tid att smälta nya intryck och kunna känna igen sig från dag till dag. Det viktigaste för barnet är att känna sig trygg och knyta an till någon – inte att uppleva allt som sker under en hel dag i förskolan.

Under trygga förhållanden tillsammans med vårdnadshavaren får barnet lära känna sina nya kamrater och pedagoger på förskolan. En pedagog har huvudansvaret under introduktionen men alla pedagoger är delaktiga. Pedagogerna och vårdnadshavaren för en öppen dialog där barnet står i centrum.

Under introduktionen delar vårdnadshavare med sig av sina kunskaper kring barnet. En tid efter introduktionen genomförs uppföljningssamtal med vårdnadshavarna där samtal förs om hur de och barnet har upplevt introduktionen på förskolan.

Delaktighet och inflytande (B2:5)

Inom I Ur och Skur står barnet/eleven i fokus. Lyhörda pedagoger uppmuntrar barnen att föra fram sina tankar och idéer. Pedagogerna skapar förutsättningar där varje barn blir lyssnat på och känner sig respekterat. Barnets åsikter tas tillvara och barnet ges möjlighet att bilda sin egen uppfattning och göra egna val utifrån sina förutsättningar. Genom pedagogernas förhållningssätt och bemötande kan barnen utveckla tilltro till sin egen förmåga samt bli delaktiga och utöva inflytande över förskolans verksamhet. Pedagogerna arbetar för barnets såväl som gruppens bästa, och har både ett barnperspektiv och tar reda på barnens egna perspektiv. Som ett komplement till det verbala språket arbetar vi med visuellt stöd, både TAKK och bildstöd, i olika former under vardagen. Visuellt stöd hjälper barn både i aktiviteter och i individuella samtal, och kan underlätta för barnen att uttrycka vad de tänker, tycker och känner samt öka delaktighet och inflytande.

Förskolan arbetar utifrån Barnkonventionen där barnet bästa ska komma i främsta rummet. I enlighet med Lpfö-18 lägger förskolan grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är.

"Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen." Lpfö18.s.16)

Övergång och samverkan (B2:6)

För barnens och vårdnadshavarnas trygghet arbetar vi för en trygg övergång från förskola till förskoleklass. Förskolan förbereder barnen och dess vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet. Förskolan använder Skolverkets dokument för övergång från förskola till förskoleklass. Förskolan har även en övergripande plan som beskriver hur övergångar inom förskolan sker när detta är aktuellt.

Uppföljning, utvärdering och utveckling (B2:7)

Inför varje läsår gör förskolan en utvecklingsplan för året. Utvecklingsplanen bygger på fjolårets kvalitetsrapport samt underlag från Skolverkets självskattningsverktyg BRUK och föräldraenkäter.

I dokumentet Självskattning av utbildningen har pedagogerna gjort en självskattning kring förskolans arbete mot läroplansmålen.

Under hela läsåret arbetar pedagogerna med ett systematiskt kvalitetsarbete (SKA), för att utveckla förskolans utbildning. I Planerings- och utvärderingsverktygen följer pedagogerna förskolans utbildning och undervisning. Uppföljning, utvärdering och reflektion av detta arbete sker vid olika möten under läsåret i förskolans SKA-dokument.

I Ur och Skurs utbildning

Resultatet av pedagogernas utvärdering och analys bearbetas och sammanställs av rektor med inputs från pedagogisk ledare i dokumentet förskolans kvalitetsrapport. Detta sker två gånger per läsår.

Utvärdering utgår från ett barnperspektiv. Både barnen och vårdnadshavarna ska vara delaktiga i utvärderingen. Vårdnadshavarna deltar i utvärdering genom föräldraenkät och får möjlighet att påverka i samband med utvecklingssamtal, föräldramöte samt föräldraråd. Syftet med utvärdering är att få kunskap om förskolans kvalitet och hur genomförandet av utbildningen kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande.

"Det handlar om att utveckla bättre arbetsprocesser, kunna bedöma om arbetet sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att leka, lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan." (Lpfö18.s,19)

Pedagogerna synliggör barnens lärprocesser för barnen och deras vårdnadshavare. Underlagen ligger till grund för utveckling av undervisning och utbildning. I förskolans lokaler och på gården finns dokumentationer av olika slag som synliggör förskolans arbete.

Den dagliga utbildningen i en I Ur och Skur förskola ger både barn och pedagog många värdefulla stunder till avkoppling, rekreation och reflektion. Naturen inbjuder till en rofylld miljö där förskolan varvar roliga, spännande aktiviteter med mer lugna stunder där barnen kan komma till ro. Vi inom I Ur och Skur vill skapa en förskola där vårdnadshavarna tryggt kan lämna sina barn i vetskapen av att de har en lustfyllt, lärorik vardag med kompetenta, glada, trygga och omsorgsfulla pedagoger.

Dokument till I Ur och Skurs systematiska kvalitetsarbete 2023.09.11

